TARİH 10

10. SINIF TARİH DERSİ

1. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI SENARYOLARINA YÖNELİK SORU ÖRNEKLERİ

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce eğitim kurumu sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolarda yer alan kazanımlardan bazılarına yönelik soru örnekleri hazırlanmıştır.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, eğitim kurumu sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

1. dönem konu soru dağılım tablolarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Soru örneklerinin kazanımları, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

2. SINAV

TARİH 10

Kazanım: **10.1.3. Anadolu'daki ilk Türk siyasi teşekküllerinin birbirleriyle ve çevre devletlerle olan ilişkilerini uzlaşma ve çatışma bağlamında değerlendirir.**

1. Türkiye Selçuklu Devleti, Anadolu'ya hâkim olduğu dönemde farklı inanca mensup topluluklara müsamahakâr bir şekilde davranmış, ayrıca hak ve adalete dayalı bir yönetim anlayışını benimsemiştir. "Halka hizmet Hakk'a hizmettir." düsturunu benimsemiş olan Türkiye Selçuklu Devleti diğer taraftan Anadolu'da İslamiyet'in yayılmasına da gayret etmiştir.

Buna göre Türkiye Selçuklu Devleti'nin sahip olduğu yönetim anlayışının Anadolu'da nasıl bir sosyal hayatı var ettiği söylenebilir? Açıklayınız.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

TARİH 10

2. SINAV

Kazanım: **10.2.2. Osmanlı Beyliği'nin devletleşme sürecini Bizans'la olan ilişkileri çerçevesinde analiz eder.**

2. Osman Bey fetih hareketlerine başlamadan önce Bizans yönetiminden memnun olmayan bölge halkının gönlünü kazanmaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, ele geçirilen bölgelerdeki gayrimüslim halka son derece iyi davranılmıştır. Yağma ve talan yerine onları himaye altına alıp vergiye bağlamayı tercih etmiştir.

Osman Bey'in bu şekilde hareket etmesinin Osmanlılara sağladığı kazanç ne olmuştur? Açıklayınız.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

2. SINAV

TARİH 10

***Kazanım:** 10.2.3. Rumeli'deki fetihler ile iskân (şenlendirme) ve istimâlet politikalarının amaçlarını ve etkilerini analiz eder.*

3. XIV. yüzyılın başlarında Bizans'ın Balkanlar üzerindeki hâkimiyeti sona ermişti. Balkanlarda bağımsız konumda olan Bulgar ve Sırp Krallıkları, Arnavutluk, Bosna, Hersek, Eflâk ve Boğdan Beylikleri arasında sürekli siyasi çekişmeler yaşanıyordu. Bunların içerisinde en güçlü olanı Sırp Krallığı'ydı.

Balkanlarda siyasi çekişmelerin yanında, yıllardır süregelen mezhep kavgaları da söz konusuydu. Sırp ve Bulgarlar Ortodoks, Bosna ve Hersekliler Bogomil, Hırvatlar ise Katolik mezhebine mensuplardı. Katolik olan Macarlar ise kendileri ile aynı mezhepten olmayan Ortodoks Hristiyanlara mezhep değiştirmeleri için baskı uyguluyordu. Bu yüzden bölgede sık sık mezhep çatışmaları yaşanıyordu. Ayrıca şehirlerin yöneticileri olan voyvodalar, halka sürekli baskı yapıp onları ağır vergiler altında eziyorlardı.

Balkanlardaki mevcut durum Osmanlıların bölgedeki fetih hareketini ve bölgede egemenlik kurmasını nasıl etkilemiştir? Açıklayınız.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

TARİH 10

2. SINAV

Kazanım: **10.2.4. Osmanlı Devleti'nin Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlamaya yönelik faaliyetlerini ve sonuçlarını analiz eder.**

4. Fetret Devri ile Osmanlı sancağı altında toplanan Oğuz Türkleri devletsiz kalma tehlikesi ile karşılaştı. Bunun bilincinde olan Yıldırım Bayezid'in dört oğlu (İsa, Musa, Süleyman ve Mehmet), devletin dağılmasını önlemek amacıyla birbirleriyle mücadeleye girişti. Neticede Osmanlı tarihinde iktidar mücadelelerinin yaşandığı "Fetret Devri"ne (1402-1413) diğer kardeşlerini bertaraf eden I. Mehmet (Çelebi) son vererek Osmanlı Devleti'ni dağılma tehlikesinden kurtardı.

Osmanlı Devleti'ni dağılmanın eşiğine getiren Fetret Devri'ni, Türklerin devletin varlığına verdiği önem açısından değerlendiriniz.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

2. SINAV

TARİH 10

Kazanım: **10.3.1. Kuruluş Dönemi'nde Osmanlı askerî gücünü oluşturan farklı muharip unsurları açıklar.**

5. Alplık ve gazilik unsurları Osmanlı Beyliği'nin büyümesinde nasıl bir rol oynamıştır? Açıklayınız.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

TARİH 10

2. SINAV

Kazanım: **10.3.2. Tımar sisteminin özelliklerini siyasi, sosyal ve ekonomik açılardan değerlendirir.**

6. Osmanlı Devleti; Anadolu ve Rumeli'deki arazilerini, Türk ve İslam devletlerinde uygulanan "ikta" sistemine benzer bir uygulamaya göre teşkilatlandırdı. Osmanlılarda devlete ait toprakların askerî ve idari amaçlarla devlet görevlilerine verilmesine dayalı tımar sistemi uygulamasına ilk kez Orhan Bey Dönemi'nde başlandı. I. Murad Dönemi'nde ise bu uygulama yaygın hâle getirildi. Osmanlı Devleti'nde tımar sistemi şu şekilde uygulanırdı: Öncelikle, Anadolu ve Rumeli'de fethedilen topraklar, devlete bağlı arazi olarak tapu tahrir defterlerine kaydedilmek suretiyle resmîleştirilirdi. Böylece bu araziler, "mirî arazi" yani devlet arazisi olarak adlandırılırdı. Daha sonra devlet, bu mirî arazilerin gelirlerini farklı büyüklükte parçalara ayırarak arazileri ilgili şahısların rütbe ve mevkilerine göre dirlik olarak verirdi.

Tımar sahipleri; tasarruf ettikleri yerlerde topladıkları vergilerin bir kısmı ile her türlü ihtiyaçları kendilerine ait olmak üzere atlı askerler yetiştirir, bölgedeki devlet memurlarının maaşlarını karşılar, kalan kısmını ise devlet hazinesine gönderirdi. Devlete asker yetiştirmekle mükellef olan dirlik sahipleri bu hizmetlerine karşılık vergiden muaf tutulurdu.

Buna göre tımar sisteminin askerî alanda Osmanlı Devleti'ne sağladığı kazançlar neler olmuştur? Açıklayınız.

YAZILI PUSULASI

Çözümlere buradan ulaş

10. Sınıf tarih · 2024-2025 · 1. dönem 2. yazılı

Telefonunun kamerasıyla ilgili QR kodunu okut.
Ekrandan okuyorsan QR koduna dokunabilirsin.

CEVAP VE ÇÖZÜMLER

Yazılı cevaplar ve çözüm sayfası
Ücretsiz erişim

VİDEO ÇÖZÜMÜ

Bu PDF’nin ilgili videosu ve durumu
Premium videolar uygulamada açılır

Video henüz eklenmediyse sağdaki sayfada belirtilir.
Video sonradan eklendiğinde aynı QR kodu kullanılabilir.

Bu erişim kartı Yazılı Pusulası tarafından eklenmiştir.
Önceki soru ve cevap sayfaları değiştirilmemiştir.
kaynaklar.net